

Universiteit
Leiden
The Netherlands

De vele dimensies van Europa

Schie, A. van; Rademakers, P.

Citation

Schie, A. van, & Rademakers, P. (2013). De vele dimensies van Europa. *Bestuurskundige Berichten*, 28(1), 6-8. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3212229>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3212229>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

De vele dimensies van Europa

Er wordt op verschillende niveaus politiek bedreven: regionaal, nationaal en internationaal, met elk zijn eigen eigenschappen en actoren. Vaak is de nationale politiek bekender bij de Nederlandse burger, terwijl de internationale politiek, met name de Europese politiek, net zo belangrijk is, zo niet belangrijker. Sinds juli 2004 neemt Sophie in 't Veld namens D66 zitting in het Europees Parlement. We hebben haar gevraagd ons een inzicht te geven in de politiek op Europees niveau.

Door Amber van Schie en Pauline Rademakers

Politiek op Europees niveau

Er zijn veel verschillen aan te wijzen tussen de Nederlandse en de Europese politiek. Je hebt dan ook als Europarlementariër een heel andere instelling dan als Nederlandse politicus. Waar je op nationaal niveau bezig bent met de belangen van de Nederlandse burger, moet je op Europees niveau veel meer rekening houden met de meerdimensionale omgeving. De verschillende lidstaten zorgen voor veel uiteenlopende belangen. Je moet er dan ook rekening mee houden dat je er voor alle Europese burgers zit en niet als ambassadeur voor Nederland.

Naast de inhoudelijke zaken is ook het spel echter zeer belangrijk. Een spel waarin je intern bezig bent om dingen voor elkaar te krijgen, door middel van bijvoorbeeld het lobbyen bij collega's. "Je probeert zo veel mogelijk steun te krijgen voor jouw idee. Men moet dus ook consensusgericht zijn om iets voor elkaar te krijgen". Daar tegenover staat echter het externe facet: de verantwoording die je moet afleggen tegenover de burgers. Je moet dan ook een mix zien te vinden tussen meebuigen en je hard maken voor je punt.

CV

Sophie in 't Veld

Geboren: 13 september 1963

Politieke voorkeur: D66

Opleiding

Universiteit Leiden, Geschiedenis, 1982 - 1991

Bestuursacademie Randstad, postacademische opleiding Management en Bestuurskunde, 1993 - 1994

Laureaat vergelijkend examen voor Europees ambtenaren, 2000

Loopbaan

Freelance vertaler, 1990 - 1993

Stagiair beleidsmedewerker, afdeling Economische Zaken gemeente Gouda, 1993 - 1994

Lid afdelingsbestuur en steunfractielid, afdeling Delft, 1993 - 1994

Medewerker D66- Europarlementariër, 1994 - 1996

Voorzitter D66, afdeling België, 2000 - 2003

Ambtelijke fractiesecretaris, ELDR-fractie

Comité van de Regio's, 1996 - juni 2004

Lijsttrekker D66 Europese Verkiezingen, 2004

Lijsttrekker D66 Europese Verkiezingen, 2009

Lid Europees Parlement, 20 juli 2004 - heden

De meerdimensionale omgeving van de Europese Unie vraagt andere capaciteiten en vaardigheden van een politicus dan in de nationale politiek. De grote verscheidenheid aan landen en culturen zorgt voor grote cultuur- en taalverschillen, waardoor men vaak nader moet verklaren wat er bedoeld wordt. Zo moeten voorbeelden algemeen bekend zijn, en “heeft men niet aan een half woord genoeg zoals in Nederland”. Naast de bovengenoemde vaardigheid tot overtuigen en consensusgerichtheid, zijn vaardigheden als creativiteit en inspanning dan ook gewenst.

Dit verschil in werken tussen de nationale en internationale politiek is ook zichtbaar in het stadium waarin de overheid zich bevindt. Het feit dat de Europese Unie nog niet voltooid is en zich aan het opbouwen is, maakt het een interessante werkomgeving. “Het

leuke aan de politiek in de Europese Unie is dat het om opbouwen en verkennen gaat”. De bestuurskundige structuur van Nederland is al ‘klaar’, waardoor er alleen nog bijgestuurd moet worden. Ook is de

horizon breder, de projecten zijn grootschaliger en er wordt verder vooruitgekeken en gepland. In deze interessante werkomgeving ben je niet snel klaar als politicus. Een politieke carrière is dan ook moeilijk te plannen, maar ontstaat eerder organisch.

“Het leuke aan de politiek in de Europese Unie is dat het om opbouwen en verkennen gaat”

De scheiding politiek – bestuur

Zowel op internationaal als op nationaal niveau is er de klassieke scheiding tussen politiek en bestuur aanwezig. “Men moet leren dat dit verschil er is tussen politiek en bestuur”. Er bestaan wel politici die zich bestuurlijk opstellen, maar dit is toch anders. In de politiek is het van belang dat men zich scherper en duidelijker opstelt om dingen voor elkaar te krijgen. Daarnaast moet men details en nuances kunnen laten varen en juist de verschillen en tegenstellingen duidelijk kunnen neerzetten. De details en algemene zaken zijn meer van belang voor de ambtenaren. Ook

“moet men om kunnen gaan met frustratie en teleurstelling”. Wanneer iets mislukt, moet men daar als politicus snel overheen kunnen stappen en de draad weer oppakken. “Je moet de politiek echt leuk vinden om het vol te kunnen houden. Er is

Hoe ben je in de politiek terechtgekomen?

‘Ik maakte op een indirecte manier kennis met de politiek. Er zaten veel van mijn vrienden uit Delft bij D66. Op dat moment waren politieke activiteiten niet iets waar ik over nadacht. Vanaf het moment dat ik lid werd kwamen echter de kriebels en besloot ik meer te gaan doen voor de partij. Naast mijn lidmaatschap kreeg ik ook de kans om politiek medewerker te worden en onderzoeksopdrachten voor de Tweede Kamer te gaan doen. Hierdoor ben ik steeds meer in de politieke wereld gerold.’

wel enige tijd overheen gegaan voordat ik dit wist, maar ik ben toch meer in de wieg gelegd voor de politiek.”

Politici zijn dus volgens Sophie in ‘t Veld anders dan de ambtenaren. Echter vindt zij de stelling ‘ambtenaren houden zich

bezig met de uitvoering en politici met het maken van beleid' te zwart-wit. Tussen politiek en bestuur is veel uitruil en overlap. Ze liggen dicht bij elkaar. In Brussel zien we deze uitruil en overlap meer terug dan in Nederland. Terwijl in Nederland Kamerleden juist bijna geen direct contact hebben met ambtenaren, is dit in Brussel juist gewenst. De technische kennis zit namelijk bij de ambtenaren en goed contact kan dus zeer nuttig zijn. Zo hoeven politici zich minder in dossiers te verdiepen en weten ze meteen wat er speelt op *street-level* niveau. Volgens Sophie in 't Veld zou dit in Nederland ook meer moeten gebeuren. "Het is goed als er een cross-over is tussen beide partijen. Anders ontstaan er problemen in de vorming van beleid."

"heeft men niet aan een half woord genoeg zoals in Nederland"

Dit betekent echter niet dat ambtenaren vrijwel geen invloed hebben en slechts in informatie voorzien. Ook als ambtenaar heb je invloed over de uitvoering van wetten. Dit is niet louter een politieke zaak. Het ligt er echter aan welke positie je als ambtenaar bekleedt, want als hoge ambtenaar heb je wel degelijk veel politieke inbreng. "Een verschil is dat je als politicus meer vrijheden hebt dan een ambtenaar, dus ook wat betreft idealen. Je hebt in ieder geval meer input op het maken van beleid". Maar tussen het maken en uitvoeren van wetten moet een

verband zijn. Een te strakke scheiding kan namelijk leiden tot onbegrip en een slechte uitvoering.

Van een opleiding naar de praktijk

De scheiding politiek en bestuur is Sophie in 't Veld ook tegen gekomen in de opleiding 'Management en Bestuurskunde', die ze heeft afgerond in 1994. Vanuit deze opleiding, waarin veel relevante onderwerpen werden behandeld en via stages de praktijk geleerd werd, heeft ze ontdekt hoe organisaties in elkaar zitten, hoe men een begroting in elkaar zet en heeft zij zichzelf beter leren kennen. Een stage lopen is daarom altijd een goed plan voor studenten. "In de praktijk leert men dingen die je niet hoort in de opleiding, maar ook maak je jezelf zichtbaar en is het goed voor je CV". Het is echter wel van belang dat je ook echt iets doet op zo'n stage, zodat je er iets aan hebt. "Je hoeft je zeker niet als kopieerslaaf te laten gebruiken." ■

Sophie in 't Veld